

Granskningsrapport

ÖVERSIKTLIG GRANSKNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING
OCH BALANSKRAVET I DELÅRSRAPPORT 2024
EKSJÖ KOMMUN

Kommunrevisionen Högländet

| Aneby, Eksjö, Vadstena, Ydre, Höglandsförbundet |

Diarienummer: KLK 2024/140
Datum: 2024-10-24
Handläggare: Jens Eriksson
Organisation: Revisionskontoret, Eksjö kommunrevision

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	1
1.1 Uttalande vid granskning av måluppfyllelse, delårsrapport	1
1.2 Uttalande vid granskning av efterlevnad av balanskravet, delårsrapport	1
2. Bakgrund	2
3. Syfte och revisionsfrågor	3
4. Avgränsning.....	3
5. Revisionskriterier	3
6. Metod.....	4
7. Resultat av granskningen	4
7.1 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning.....	4
7.2.1 Finansiella mål.....	5
7.2.1 Verksamhetsmål.....	7
7.3 Balanskravet	8

1. Sammanfattning

På uppdrag av kommunens revisorer har Kommunrevisionen Högländet utfört en översiktlig granskning av huruvida Eksjö Kommun har uppfyllt målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning samt efterlevt balanskravet, så som dessa presenteras i delårsrapporten per 31 augusti 2024.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Kommunrevisionen Högländets uppdrag är att granska måluppfyllelse och balanskravet i delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Uttalande vid granskning av måluppfyllelse, delårsrapport

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Det åligger revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Baserat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Verksamhetsmål

Baserat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

1.2 Uttalande vid granskning av efterlevnad av balanskravet, delårsrapport

Balanskravet

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas genom disponering av RUR. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

2. Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) är kommunens revisorer skyldiga att årligen granska all verksamhet inom styrelse, nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Av 11 kap. 16§ KL framgår att fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport som upprättats enligt 13 kap. 1§ LKBR. Revisorerna ska bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen tillräcklig. De ska även bedöma om resultaten i den delårsrapport som behandlats i fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat, 12 kap. 2§ KL. Uttalandet om detta avges i revisorernas skriftliga bedömning av delårsrapporten, vilken ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av densamma.

Delårsrapporten ska enligt 13 kap LKBR innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) *rekommendation 17 delårsrapport* behöver delårsrapporten inte innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om:

- Kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En bedömning om balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Omfattning av målen och riktlinjerna regleras inte i lag, utan bestäms av fullmäktige i den enskilda kommunen.

Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA), som tagits fram av branschorganisationerna, täcker inte granskning av dessa specifika aspekter. Därför måste en separat granskning beställas för dessa delar vilket utförs av Kommunrevisionen Högländet.

Denna granskning ingår i revisionsplanen för år 2024.

Revisionsobjektet för denna granskning är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vår roll som granskare är att utföra granskningen i enlighet med god revisions sed och att ge revisorerna det underlag de behöver för att kunna göra en heltäckande bedömning.

3. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunen har uppfyllt målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i enlighet med de mål och riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige.
- Kommunens efterlevnad av balanskravet, baserat på de finansiella uppgifter som framgår av delårsrapporten per 31 augusti 2024.

4. Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2024-08-31.

Granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört en översiktlig granskning. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Observera att granskningen inte omfattar själva prognosen, utan endast om prognosens redovisade resultat är förenliga med de finansiella och verksamhetsmål som beslutats av fullmäktige och som ligger till grund för god ekonomisk hushållning.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, tex förskingring.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2024-10-15 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2024-10-31.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (2017:725) (KL)
- Lag (2019:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Översiktlig analys av delårsrapportens förvaltningsberättelse i analysen ingår: fullmäktiges mål och/eller uppdrag i årsbudget och avrapportering av målfyllelse och /eller fullmäktiges särskilda uppdrag i delårsrapport.
- Efterlever balanskravet.

Rapporten är faktakontrollerad av kommunens ekonomichef.

7. Resultat av granskningen

7.1 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Fullmäktige har i budgeten för 2024 (KF 2023-11-02, §202) fastställt finansiella mål och mål för verksamheten för att uppnå god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv finns fem finansiella mål. För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsmässigt perspektiv har kommunens vision och dess tre fokusområden brutits ner till fyra effektmål i kommunprogrammet: Livskvalitet, Attraktivitet, Delaktighet & Samhällsplanering. Effektmålen mäts sedan via 21 indikatorer (ojämnt fördelade) varav tre inte ingår i bedömningen vid delåret.

Kommentar

Vi noterar att kommunstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning av god ekonomisk hushållning.

7.2.1 Finansiella mål

Tabell redovisning av finansiella mål

Finansiellt mål	KS Prognos och bedömning av förväntad målluppfyllelse 2024	Revisionen kommentar
Utdebiteringen: ska vara oförändrad 22,26 kr.	22,26 kr. Bedöms uppnås.	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
Årets resultat: ska 2024 uppgå till - 0,6 procent av skatteintäkter och bidrag. (Det budgeterade överskottet 2024–26 ska tillsammans med budgeten 2023 och bokslut 2017–2022 vara i snitt minst 1,8 %.)	Resultatet uppgår till -0,4 procent av skatteintäkter och bidrag. Lägsta 10-årsnittet prognostiseras uppnås 1,86% . Bedöms uppnås	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
Investeringar: ska vara självfinansierade till 54 procent 2024 och till 94 procent under planperioden (och under 10-årsperioden 2017–2026 vara självfinansierade).	Investeringarna är självfinansierade till 46 procent 2024 och till 91 procent under planperioden. Under 10-årsperioden 2017–2026 är prognosen att investeringarna är självfinansierade (110 procent). Bedöms delvis uppnås	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
Finansiellt sparande: för 2024 tillåts vara negativt, -17,7 miljoner kronor i budget. Det finansiella sparande under planperioden är totalt - 7,7 mnkr.	Finansiellt sparande bedöms vara mer negativt 2024 än i budget då nettoinvesteringarna prognostiseras överstiga budget. Bedöms inte uppnås	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
Soliditeten: i kommunen ska 2024-12-31 vara 43,2 procent samt inklusive pensionsskuld 13,5 procent.	Soliditeten blir 41,9 procent samt inklusive pensionsskuld 13,6 procent. Soliditetsmålet uppnås inte på balansräkningen men när pensionsskulden inkluderas uppnås det soliditetsmålet. Bedöms delvis uppnås	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.

I delårsrapporten redovisar kommunen samtliga fem finansiella mål som fullmäktige fastställt. Av redovisningen framgår att två finansiella mål förväntas uppnås, två uppnås delvis och ett mål förväntas inte uppnås. Kommunstyrelsens samlade bedömning är att de finansiella målen delvis kommer att uppnås vid årets slut.

Kommentar

Eksjö kommuns helårsprognos för 2024 visar ett negativt resultat på -5,1 mnkr kronor, motsvarande -0,4 procent av skatteintäkter och bidrag. Detta är en förbättring jämfört med det budgeterade resultatet på -8,0 mnkr (-0,6 procent). De senaste fem åren har kommunen överträffat budgeterade resultat, vilket till stor del beror på ökade statsbidrag och en bättre utveckling av skatteunderlaget än förväntat.

Skatteintäkterna har varit lägre än budgeterat under året, men detta har kompensrats av högre generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnning. Personalkostnader, särskilt pensionskostnader, fortsätter att påverka ekonomin negativt på grund av inflationen. Den sjunkande inflationen förväntas dock medföra lägre pensionskostnader från 2025.

Kommunens soliditetsmål, att ha en soliditet på 43,2 procent vid årets slut, förväntas inte helt uppnås då prognosen visar en soliditet på 41,9 procent. Med inkluderad pensionsskuld bedöms dock soliditeten uppnå målet på 13,5 procent med en prognos på 13,6 procent. Det finansiella sparandet bedöms vara mer negativt än det budgeterade målet på -17,7 mnkr, vilket beror på högre nettoinvesteringar än planerat. Kommunen har dock byggt upp en likviditet under tidigare år och kan hantera det negativa kassaflödet utan att behöva låna eller minska likviditeten.

För nämnderna beräknas en sammanlagd positiv budgetavvikelse, där socialnämnden prognostiseras ha ett underskott på 11,4 mnkr, medan barn- och utbildningsnämnden prognostiseras ha ett överskott på 11,1 mnkr. Den totala självfinansieringsgraden för investeringar är lägre än budgeterat, vilket främst beror på högre investeringsnivåer än planerat. På längre sikt bedöms dock investeringarna uppnå målet.

Sammantaget innebär detta att kommunen enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning förväntas delvis uppnå sina finansiella mål. Vår sammanfattande bedömning är att det prognostiserade resultatet enligt delårsrapporten delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen.

7.2.1 Verksamhetsmål

Tabell redovisning verksamhetsmål

Effektmål	Antal indikatorer per effektmål	Antal indikatorer som förväntas uppnås	Antal indikatorer som delvis förväntas uppnås	Antal indikatorer som inte förväntas uppnås	Antal indikatorer som inte mäts/bedöms	Kommunstyrelsens bedömning av förväntad måluppfyllelse
Livskvalitet	8	2	5	1	0	Förväntas delvis uppnås
Attraktivitet	5	1	1	3	0	Förväntas ej uppnås
Delaktighet	4	1	1	0	2	Förväntas delvis uppnås
Samhällsplanering	4	2	1	0	1	Förväntas uppnås.
Totalt	21	6	8	4	3	Sammanfattande bedömning är att god ekonomisk hushållning för verksamheten förväntas delvis att uppnås.

I delårsrapporten presenteras både aktuellt utfall och en bedömning av den förväntade måluppfyllelsen. Av totalt 21 indikatorer förväntas sex uppnå målvärdet, åtta delvis uppnås, och fyra förväntas inte uppnås. För tre indikatorer lämnas ingen förväntad bedömning vid delåret, då mätdata från tidigare år saknas som underlag. Av dessa tre kommer två att mätas första gången i årsredovisningen, medan en indikator inte mäts förrän 2026.

Prognoser och bedömningar har gjorts för varje effektmål och indikator i enlighet med riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsens övergripande bedömning är att verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning delvis förväntas uppnås under 2024.

Kommentar

Utifrån vår översiktliga granskning av delårsrapporten och med hänsyn till kommunstyrelsens rapportering kan vi konstatera att av de fyra effektmålen förväntas två delvis uppnås, ett förväntas uppnås, och ett förväntas inte uppnås. Denna sammantagna bedömning indikerar att förväntningarna på god ekonomisk hushållning för verksamheten delvis kommer att uppnås för 2024. I enlighet med RKR R17 redovisas upplysningar om den förväntade utvecklingen av de verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat om. Baserat på vår granskning har vi inte funnit något som ger anledning att tro att styrelsens prognos inte skulle vara rättvisande. Följaktligen drar vi slutsatsen att det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fastställts av fullmäktige i budgeten för 2024.

7.3 Balanskravet

Enligt kommunallagen ska en kommun göra en avstämning av balanskravet, vilket redovisas i förvaltningsberättelsen. Från och med 2024 ersätts RUR av en ny resultatreserv (RER) enligt ändringar i kommunallagen. Kommuner kan dock fortsätta att använda redan avsatta medel i RUR fram till och med 2033, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Eksjö kommun har använt RUR för att jämna ut intäkter över konjunkturcykler i enlighet med fullmäktiges beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I årets budget har kommunen beslutat att disponera RUR för att täcka det prognostiserade underskottet och säkerställa att balanskravet uppfylls, i linje med dessa riktlinjer.

Kommentar

Kommunen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Delårsrapporten visar att det prognostiserade balanskravsresultatet för 2024 uppgår till noll kronor efter justeringar och användning av 6,6 mnkr från RUR. Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Baserat på helårsprognosen i delårsrapporten bedömer kommunstyrelsen att balanskravet kommer att uppfyllas för 2024. Vi ser ingen anledning att göra en annan bedömning, med beaktande av de osäkerhetsfaktorer som en prognos kan innebära.

Eksjö 2024-10-24

Kommunrevisionen Höglandet

Jens Eriksson
Revisionschef

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Jens Eriksson

Datum: 2024-10-24 13:18

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

DDCA6E0B430703C89148A4D7F71CB9407C24C21F7994D25B507600733861132B